

Analiza sadržaja

Sedmo predavanje

Šta je analiza sadržaja?

- Istraživački metod koji podrazumijeva **subjektivnu interpretaciju** sadržine teksta kroz **sistematični proces kodiranja** i identifikacije tema i obrazaca.
- Analizom sadržaja podrazumevamo sistematsko prebrojavanje, procenjivanje, interpretiranje i analizu materijalnih formi komunikacije između pojedinaca ili grupa.
- "Tekst" u fizičkoj formi
 - Usmeni, pisani, elektronski
 - Riječi, teme, simboli, slike
- Kvantitativan ili kvalitativan metod?

Šta **nije** Analiza sadržaja?

- Čitanje tekstova
- Čitanje i analiza zakona, propisa, strateških dokumenata
- Čitanje literature
- Čitanje internet i drugih izvora
- **Analiza sadržaja nije sinonim za čitanje!!!**

Kad se koristi Analiza sadržaja?

- Nisu sva pitanja primjerena za ovu metodu.
- Analiza sadržaja je metoda koja se koristi u situacijama **kada se preko jezika simbola i strukture značenja** može doći do odgovora na istraživačko pitanje.
 - Kada nas interesuje priroda i oblici komunikacije.
 - Odgovori na pitanje „ko poručuje šta, kome, kako, zašto i s kojim efektom?“ (H. Lasswell)
 - Poruka, pošiljalac, publika
 - Brojimo, ocjenjujemo, grupišemo, povezujemo, tražimo manifestna i latentna značenja
- Deskriptivna, a ne objašnjavajuća tehnika

Uloga istraživača

- Vršiti odabir, evaluaciju, kvalifikaciju
- Kodira
- Pokušaj objektivizacije kroz više kodera (moguće je samo kod sistema zatvorenih kodova)

Vrste analize sadržaja

- Konvencionalna
- Direktivna
- Sumativna

Vrste analize sadržaja

- Konvencionalna
 - Kodovi nisu unaprijed dati, već ih istraživač "prepoznaje" u tekstu
 - Induktivna logika dizajna, kvalitativna "filozofija"
 - Koristi se kad nema jasnog, prethodno definisanog teorijskog okvira, prednost jer nema "nametanja" predefinisanog teorijsko-konceptualnog okvira, znanje "dolazi" iz teksta slobodno
- Iščitavanjem teksta do ključnih koncepata
- Ključni koncepti se izdvajaju i kategorišu
- Kategorije se hijerarhijski organizuju i formiraju kodovi
- Kodovi se grupišu u klastere

Primjer

- Ministarstvo zdravlja implementira program „zamjene igala“ među korisnicima droga. Međutim, malo je onih koji učestvuju u programu. Rade se intervjui sa licima koja su uključena u program, socijalnim radnicima, nevladinim organizacijama, samim korisnicima.
- Izvod iz intervjua sa socijalnim radnikom...
 - „Postoji mnogo problema. Mnogo pitanja. Na primjer, neadekvatna promocija. Ili, rašireni strah među korisnicima opojnih droga da će im se nešto desiti kad dođu da zamijene iglu. Takođe, strah ih je da ih neko ne prepozna. Puno je tu problema, ne znam što sve reći.“

University of Montenegro

Primjer

1	Jedinica	Postoji mnogo problema. Mnogo pitanja. Na primjer, neadekvatna promocija. Ili, rašireni strah među korisnicima opojnih droga da će im se nešto desiti kad dođu da zamijene iglu. Takođe, strah ih je da ih neko ne prepozna. Puno je tu problema, ne znam što sve reći.
2	Kondenzacija	Zbog nedovoljne informisanosti, korisnici imaju nepovjerenje prema sistemu zamjene igala, prevashodno jer ne vjeruju u garanciju privatnosti
3	Kod	Problemi u dostizanju targetiranih korisnika
4	Kategorije	Administrativni i strukturni problemi programa
5	Tema	Barijere za implementaciju programa

Vrste analize sadržaja

- Direktivna
 - Teorijom strukturiran proces
 - Deduktivna logika istraživanja
 - Targetiranim pitanjima se identifikuju teorijom definisani koncepti
 - Ključna karakteristika – predefinisano kodiranje sistema

Vrste analize sadržaja

- Sumarna

- Identifikacija i kvantifikacija određenih riječi u tekstu
- Cilj nije da se zaključi o značenju riječi **već da se utvrde obrasci i matrice korišćenja riječi**
 - Kvantitativna se zadržava na prebrojavanju riječi
 - Sumativna traži latentne sadržaje, ne zadržava se na prebrojavanju već podrazumijeva interpretaciju.

University of Montenegro

Pregled

Tip analize	Počnje sa...	Trenutak definisanja kodova i ključnih riječi	Izvor kodova i ključnih riječi
Konvencionalna	Opservacijama	Tokom samog procesa analiza	Kodovi proishode iz podataka
Direktivna	Teorijom	Kodovi su definisani prije i tokom analize	Kodovi proishode iz teorije i relevantnih nalaza istraživanja
Sumarna	Ključnim riječima	Ključne riječi su identifikovane prije i tokom analize	Ključne riječi proističu iz interesovanja istraživača ili iz pregleda literature

Literatura:

- Hsieh, Hsiu-Fang, Shannon, Sarah E. (2005). Three Approaches to Qualitative Content Analysis. *Qualitative Health Research*, 1278-1288
- Bešić, Miloš. *Metodologija političkih nauka*. 167-178